

Opinia Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w sprawie propozycji poprawek do Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
przedstawionych przez Parlament Studentów RP 2 grudnia 2019 roku
z dnia 9 stycznia 2020 r.

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego wnikliwie zapoznała się z propozycjami zmian w ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, przedstawionymi przez Parlament Studentów RP. W opinii Rady, przedłożone propozycje dotyczą ważnych spraw studenckich, są konkretne oraz należyście uzasadnione i dlatego zasługują na poparcie. Warto też z satysfakcją zauważyć, że propozycje te zostały wypracowane w trakcie dialogu Parlamentu Studentów RP ze środowiskiem akademickim, potwierdzając kolejny raz autentyczność tworzonej w ten sposób wspólnoty akademickiej. Propozycje te uwzględniają cały szereg uwag zgłoszonych w ramach tego dialogu przez środowisko akademickie.

Wpisując się w ten dialog, Rada przedkłada pod rozważenie kilka szczegółowych uwag do proponowanych przepisów, które – w opinii Rady – mogą być pomocne w uzyskaniu zamierzonych celów w bardziej efektywny sposób.

Art. 110, ust. 4:

Rada proponuje, by rozszerzyć proponowany zapis:

Samorząd studencki prowadzi w uczelni działalność w zakresie spraw studenckich, w szczególności związanych z zapewnieniem jakości kształcenia, wsparciem materialnym studentów oraz animowaniem kultury studenckiej.

do postaci

*Samorząd studencki prowadzi w uczelni działalność w zakresie spraw studenckich, w szczególności związanych z zapewnieniem jakości kształcenia, wsparciem materialnym studentów oraz animowaniem kultury studenckiej **oraz sportu.***

Art. 110, ust. 5:

Rada popiera wprowadzenie ustawowej gwarancji uzyskiwania przez samorząd studencki środków na działalność studencką. Powierzenie studentom autonomicznej odpowiedzialności za gospodarowanie takimi środkami jest doskonałą formą autentycznego kształtowania kompetencji społecznych, co jest jednym z ważnych celów kształcenia. Rada docenia propozycję Parlamentu Studentów RP, by wzmocnić konieczność rozliczania samorządu z tej odpowiedzialności poprzez poddanie go ocenie kolegialnego organu uczelni ze sposobu wykorzystania powierzonych środków.

Rada proponuje rozważenie następujących kwestii szczegółowych dotyczących przepisu:

5a. Środki, o których mowa w ust. 5 w przypadku uczelni publicznej wynoszą co najmniej 1% wysokości subwencji przyznanej uczelni na poprzedni rok budżetowy.

5b. Środki, o których mowa w ust. 5 w przypadku uczelni niepublicznej wynoszą co najmniej iloczyn liczby 12 i liczby studentów określonej na podstawie oświadczenia, o którym mowa w art. 354 ust. 4 zdanie drugie.

1) Warto ograniczyć się do kwoty subwencji podstawowej – uczelnie badawcze uzyskują istotne zwiększenie subwencji, z przeznaczeniem na wsparcie najlepszych badań.

2) Rada proponuje aby ponownie rozważyć, czy formuła jednolitego odsetka subwencji, choć koncepcyjnie najprostsza, jest optymalnym rozwiązaniem. Z doświadczeń uczelni o najwyższym poziomie subwencji (kilkaset milionów zł) wynika, że potrzeby finansowe działalności studenckiej mogą być w pełni zaspokojone przy wsparciu już na poziomie około 0,5% subwencji; natomiast w uczelniach mniejszych, 1% subwencji nie jest kwotą zbyt wygórowaną. Jednolity współczynnik byłby przekonujący, gdyby wysokość subwencji była wprost proporcjonalna do liczby studentów w uczelni – tak jednak nie jest. Rada zachęca do poszukania elastyczniejszego rozwiązania, być może w duchu propozycji z ustępu 5b, który zapewni samorządom w różnych uczelniach porównywalne warunki finansowe dla ich działania – Rada tak rozumie (i popiera) podstawową intencję proponowanego zapisu.

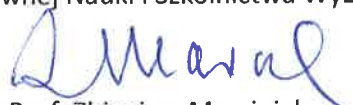
3) Warto uwzględnić w zapisach ustawy sytuację, dotyczącą uczelni przechodzących kryzys finansowy. Wspólna troska całej wspólnoty akademickiej o los uczelni narzuca wtedy konieczność solidarnych oszczędności w każdej sferze wydatków. Być może deklaracja Rady Uczelni o przejściowym stanie kryzysu powinna ustawowo dopuszczać czasowe zmniejszenie finansowania działalności studenckiej?

Art. 86 ust. 1, art. 92 ust. 1 oraz art. 420 ust. 1:

Parlament Studentów RP proponuje wprowadzenie bardziej elastycznych kryteriów przyznawania stypendiów oraz utworzenie nowego stypendium za szczególne osiągnięcia niemieszczące się w obecnych kryteriach, na przykład za wyróżniającą działalność w samorządzie studenckim lub w komisjach stypendialnych. Propozycja zmiany w art. 420 jest, zdaniem Rady, zasadna. Wprawdzie dotychczasowe przepisy pozwalają uczelni publicznej, na podstawie jej statutu, utworzyć inne fundusze, z których mogą być finansowane różne rodzaje aktywności studenckiej, jednakże stypendia z tych funduszy nie będą miały zwolnienia z podatków. Natomiast w przypadku wprowadzenia proponowanej zmiany, uczelnie będą mogły z własnych środków fundować nieopodatkowane stypendia dla studentów nie tylko za wysokie wyniki w nauce. Rada popiera takie rozwiązanie, gdyż zwiększy ono autonomiczne możliwości uczelni do dysponowania wypracowanymi środkami.

Rada wyraża nadzieję, że powyższe uwagi pomogą wypracować przepisy, które umożliwią skuteczne rozwiązanie problemów, tak przekonująco przedstawionych przez Parlament Studentów RP.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Zbigniew Marciniak